

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.245.2013.AHor

z dnia 31 października 2013 r

Rada Miasta Zielona Góra

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 594 ze zm.) stwierdzam nieważność Uchwały Nr LV.463.2013 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 24 września 2013 r. w sprawie zaliczenia dróg przebiegających w granicach administracyjnych Miasta Zielona Góra do kategorii dróg gminnych oraz powiatowych.

Uzasadnienie

W dniu 24 września 2013 r. Rada Miasta Zielona Góra podjęła Uchwałę LV.463.2013 w sprawie zaliczenia dróg przebiegających w granicach administracyjnych Miasta Zielona Góra do kategorii dróg gminnych oraz powiatowych. Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 2 października 2013 r.

Mocą przedmiotowej uchwały Rada Miasta Zielona Góra postanowiła zaliczyć drogi o znaczeniu lokalnym położone w granicach administracyjnych Miasta Zielona Góra ul. Szosa Kisielińska (na odcinku od granicy administracyjnej Miasta do ul. Podgórnej) oraz ul. Podgórna (na odcinku od ul. Ludwika Waryńskiego do ul. Szosa Kisielińska) do kategorii dróg gminnych, a także zaliczyć ulicę Lwowską do kategorii dróg powiatowych. Z uzasadnienia do projektu uchwały wynika, że w/w drogi w obecnej chwili są zaliczone do kategorii dróg wojewódzkich. Zmiana kategorii tych dróg miałaby nastąpić z dniem 1 stycznia 2014 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdził, że przedmiotowa uchwała istotnie narusza prawo tj. art. 1, art. 2 ust. 1 oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U z 2013 r., poz. 260 ze zm.) – dalej jako ustawa.

Stosownie do treści art. 1 ustawy „Drogą publiczną jest droga zaliczona na podstawie niniejszej ustawy do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych”. Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na następujące kategorie: 1) drogi krajowe; 2) drogi wojewódzkie; 3) drogi powiatowe; 4) drogi gminne (art. 2 ust. 1 ustawy). Natomiast zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy „Pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, z wyjątkiem przypadku wyłączenia drogi z użytkowania, jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii. Pozbawienie i zaliczenie nie może być dokonane później niż do końca trzeciego kwartału danego roku, z mocą od dnia 1 stycznia roku następnego”. Dyspozycja tego przepisu wskazuje na konieczność przy pozbawieniu drogi dotychczasowej kategorii jednoczesnego zaliczenia tej samej drogi do nowej kategorii. Jedyny wyjątek od tej reguły stanowi wyłączenie drogi z użytkowania. Terminem końcowy pozbawienia drogi jej kategorii i zaliczenia tej drogi do nowej kategorii jest 30 września danego roku kalendarzowego. Pozbawienie i zaliczenie do nowej kategorii dróg publicznych mają każdorazowo skutek prawny na dzień 1 stycznia roku następnego po roku, w którym czynności te zostały dokonane. Natomiast z powiązania art. 1 i art. 10 ust. 3 wynika w sposób jednoznaczny, iż dana droga może być zaliczona wyłącznie do jednej kategorii.

Do dnia 30 września 2013 r. Sejmik Województwa Lubuskiego nie pozbawił kategorii drogi wojewódzkiej (nie podjął w tym przedmiocie żadnej uchwały) odcinaków drogi wojewódzkiej nr 282 położonych w granicach administracyjnych Miasta Zielona Góra - ul. Szosa Kisielińska (na odcinku od granicy administracyjnej Miasta do ul. Podgórnej), ul. Podgórna (na odcinku od ul. Ludwika Waryńskiego do ul. Szosa Kisielińska) oraz ul. Lwowskiej. W związku z tym, że terminem końcowy pozbawienia drogi jej kategorii i zaliczenia tej drogi do nowej kategorii jest 30 września danego roku kalendarzowego, pozbawienie w/w dróg kategorii dróg wojewódzkich nie będzie mogło nastąpić od dnia 1 stycznia 2014 r. Zaliczenie przez Radę Miasta Zielona Góra tych dróg do nowych kategorii dróg nie jest więc możliwe od dnia 1 stycznia 2014 r. Żadna z dróg nie może mieć bowiem w tym samym czasie dwóch różnych kategorii. Organ nadzoru ustalił natomiast, że w dniu 28 października

2013 r. Sejmik Województwa Lubuskiego pozbawił kategorii drogi wojewodskiej odcinki drogi nr 282 w tym ul. Lwowską na terenie miasta Zielona Góra, ale z dniem 1 stycznia 2015 r.

W ocenie organu nadzoru również § 4 badanej uchwały, czyli przepis o wejściu w życie uchwały jest wadliwy. Zgodnie z tym przepisem „Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2014 r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego”. Rada Miasta Zielona Góra zawarła w nim dwie sprzeczne normy prawne – pierwsza, wedle której uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i druga – wedle której uchwała nabiera mocy obowiązującej od dnia 1 stycznia 2014 r. Innymi słowy mówiąc, lokalny prawodawca wprowadził dwie różne daty, od których uchwała wywołuje skutki prawne. Powyższe stanowi zapewne konsekwencję błędnego rozróżnienia między pojęciami „wejście w życie” i „moc obowiązująca”. Należy zaakcentować, iż zakresy przedmiotowych tych nazw są tożsame. Oznacza to, iż Rada użyła dwóch różnych nazw oznaczających dokładnie to samo, tj. moment, w którym normy prawne zawarte w akcie normatywnym zaczynają wiązać adresatów. Przedmiotowe zagadnienie było przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 30 marca 1999 r., K 5/98, wyraźnie wskazał, iż akt prawny nie może wejść w życie i nie posiadać mocy obowiązującej, nie może też posiadać mocy obowiązującej przed wejściem w życie. Jeżeli zatem intencją lokalnego prawodawcy jest nadanie danemu aktowi mocy obowiązującej od konkretnej daty, to winien on sformułować przepis o wejściu w życie w sposób następujący: „Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.”. Powyższe nie pozostawia wątpliwości zarówno co do miejsca promulgacji (Dziennik Urzędowy), jak i chwili, w której akt prawny zacznie wiązać adresatów.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak na wstępie.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek